

8. Новітні тенденції розвитку управління підприємствами : монографія / [О. С. Федонін, Г. О. Швиданенко, В. В. Лаврененко та ін.] ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – Київ : КНЕУ, 2011. – 257 с.
9. Управління ресурсами підприємства : монографія / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана» ; [Г. О. Швиданенко, О. Б. Бутнік-Сіверський, В. П. Кукоба та ін.] ; за заг. ред. Г. О. Швиданенко. – Київ : КНЕУ, 2014. – 424 с.
10. Контролінг : навч. посіб. / Г. О. Швиданенко, В. В. Лаврененко, О. Г. Дерев'янку, Л. М. Приходько ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – Київ : КНЕУ, 2008. – 257 с.

УДК 330.341

Інна Рєпіна,
док. екон. наук, професор кафедри економіки та підприємництва,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»,
 rephousenew@gmail.com
Олена Крижанівська,
студентка магістерської програми «Менеджмент підприємницької діяльності»,
 elenakrizhanovskaya@ukr.net

АНАЛІЗ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ START-UP

ANALYSIS OF COMPETITIVENESS OF UKRAINIAN START-UP

АНАЛИЗ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ УКРАИНСКИХ START-UP

Анотація. Досліджено стан розвитку українських Start-up на світовому ринку інноваційних проєктів. Окреслено вектор функціональної активності підприємців при започаткуванні Start-up. Проведено порівняльний аналіз конкурентоспроможності українських Start-up з країнами лідерами Start-up руху у світі. Сформульовано рекомендації щодо покращення конкурентоспроможності вітчизняних Start-up.

Abstract. The state of development of Ukrainian Start-up in the world market of innovative projects is explored. The vector of functional activity of entrepreneurs during launch of Start-up is outlined. A comparative analysis of the competitiveness of Ukrainian Start-ups with the leaders of the Start-up movement in the world has been conducted. Formulated recommendations for improving the competitiveness of domestic Start-up.

Аннотация. Исследовано состояние развития украинских Start-up на мировом рынке инновационных проектов. Определен вектор функциональной активности предпринимателей при создании Start-up. Проведен сравнительный анализ конкурентоспособности украинских Start-up со странами лидерами Start-up движения в мире. Сформулированы рекомендации по улучшению конкурентоспособности отечественных Start-up.

Динамічний розвиток підприємницької діяльності XXI століття сприяє тому, що на сучасному ринку регулярно з'являються нові успішні Start-up, засновані на інноваційних ідеях. На сьогоднішній день в Україні розробляється достатня кількість таких проєктів: від інформаційних технологій і гаджетів до фінансових сервісів. Блокчейн, штучний інтелект, рітейл, платіжні системи для кіберспорту і це - далеко не повний список сфер, в яких досягли успіху українські Start-up на світовому ринку. Багатьом з них вже вдалося стати відомими та залучити постійних клієнтів. Тому метою даного дослідження є аналіз конкурентоспроможності українських Start-up на світовій арені.

Термін «стартап» зародився в США в 1939 році, коли двоє американських студентів Хьюлетт і Паккард створили власну невелику фірму під назвою «start-up». З часом компанія досягла світових масштабів і зараз відома нам під назвою HewlettPackard (HP).[1]

Джерелами фінансування розвитку стартапів виступають: венчурні інвестиційні фонди, краудфандінг та бізнес-інкубатори. Для стартаперів бізнес-інкубатори надають повний набір послуг – коучінг, фінансову та юридичну підтримку, пошук інвесторів та навчання. За

допомогою бізнес-інкубаторів забезпечується зв'язок між інвесторами та стартаперами. Прикладами бізнес-інкубаторів в Україні є: EastLabs, iHUB, Happy Farm, GrowthUp, WannaBiz, Voomy IT-парк і Polyteco [2].

Важливим критерієм виходу Start-up на міжнародний ринок є їх конкурентоспроможність. Україна є країною з ринком, що розвивається, тому вітчизняні підприємці не мають достатнього досвіду, щоб конкурувати з міжнародними компаніями, які досягли успіху в умовах жорстокої виробничої конкуренції та високої еластичності попиту.

Згідно тверджень представників інноваційного бізнесу [3], до 2005 р. в Україні фактично не було Start-up. Усе відбувалося навколо аутсорсингу досліджень і розробок (ДіР). Проте після економічної кризи 2008 року частина інвесторів звернула увагу на український технологічний ринок. Саме в цей період почали свою діяльність відомі на сьогодні Start-up «Viewdle», «Pikaba.com», «Mashable», «APCT». Їх послідовниками стали Start-up Preply, SendPulse, modnaKasta, Zakaz.ua та ін. Успішність інноваційних рішень українських Start-up, зумовлена тим, що компанії шукають ринковий попит на принципово нові технологічні рішення, розвивають нові технології, оптимізують бізнес-процеси. Отже, кількість Start-up за останні роки стрімко зростає. За даними світового рейтингу Startup Ranking[4] Україна посідає 42 місце (219 од) серед 186 країн за даним індикатором (рис.1).

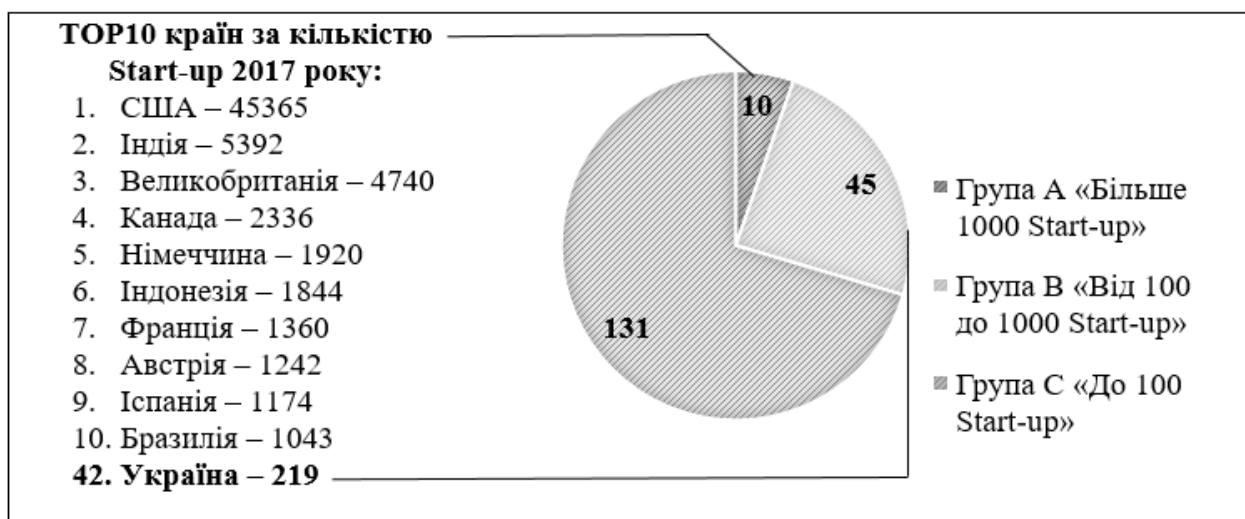

Рис.1. Позиція України у світовому рейтингу Startup Ranking у 2017 році у співставленні

Джерело: розраховано авторами за даними Startup Ranking

Слід зазначити, що у 2016 році в Україні було 131 Start-up (приріст складає 67%). Проте конкурувати зі США (45365 Start-up) та і, взагалі, з усією ТОР 10 як показує статистика ми ще не в змозі [5, с.19-27].

На міжнародних цільових ринках вже здобули своє визнання українські стартапи: DepositPhotos, Preply, Petcube, Terrasoft, TemplateMonster, Grammarly. У 2017 р. згідно даних Global Entrepreneurship Monitor, 472 мільйони підприємців розробляли і просували інноваційні ідеї, за цей період було зареєстровано 305 мільйонів Start-up. В середньому ж кожного року в світі реєструється 100 мільйонів Start-up.[6]

На міжнародній виставці CES 2017 у Лас-Вегасі взяли участь вісім українських Start-up. Три українські команди потрапили до фіналу Eurasia Mobile Challenge і змагалися за головний приз в 20 тис. дол.[7] Серед українських розробок, які викликали найбільший інтерес і спромоглися назбирати найбільше коштів, відзначимо Petcube (гаджет для дистанційного спостереження за домашніми тваринами, що зібрав понад 250 тис. дол.); Lametric (універсальний годинник, що окрім часу демонструє іншу корисну інформацію з Інтернету – зібрано майже 260 тис.дол.); iBlazr (спалах для смартфонів, на виробництво якого люди пожертвували майже 60 тис.дол.); FORCEemotion («розумний» браслет, що відстежує

фізичний стан людини); Phonster (кобура для телефону); KrakenFix (кріплення для лиж, сноубордів або лонгбордів, що дозволяє зручно носити їх на плечах), GreenNanny (пристрій, що забезпечує індивідуальний полив рослин); Planexa («розумний» браслет, що відслідковує емоційний стан); GearEye (система пошуку загублених речей), Technovator – пристрій для дистанційної зарядки смартфонів[8]. На основі проведеного аналізу, зауважимо, що в силу специфіки Start-up, Україна потенційно може на рівних конкурувати з розвиненими країнами світу і увійти до когорти провідних гравців. Запорукою цього є значний інтелектуальний потенціал і високі стандарти вищої технічної освіти в нашій країні. Проте, основною проблемою для розвитку Start-up в Україні, є відсутність підтримки та ненадійне підґрунтя з боку держави. Українські компанії не зацікавлені вкладати свої кошти в інвестування нових проектів з довгостроковим очікуванням прибутку, адже вважають їх не досить прибутковими та стримують ризики їх неповернення.

Для досягнення конкурентоспроможності українських Start-up на світовому ринку потрібне: обов'язкове оцінювання потенціалу інноваційного проекту та потенційної ємності цільового ринку; вихід на світовий ринок з якісним інноваційним продуктом, який має потенційно великий ринок; формування згуртованої команди людей, які дійсно сильно переймаються справою; ретельний моніторинг за змінами попиту споживачів та гнучке і вчасне реагування на нього.

Література

1. Чичкало-Кондрацька І.Б. Інноваційний потенціал українських стартапів на міжнародному ринку [Електронний ресурс]/ І.Б.Чичкало-Кондрацька, Е.О. Хаустова, Д.С. Кондрацька // Ефективна економіка. – 2017. – № 10. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5792>
2. Оксенюк К. І. Стартап як прогресивна форма розвитку інноваційної підприємницької діяльності / К. І. Оксенюк // Молодий вчений. – 2018. – № 6(1). – С. 215-218.
3. Шенкаренко М. Основні показники діяльності у сфері промислової власності у 2017 році / М.Шенкаренко // Інтелектуальна власність в Україні : науково-практичний журнал / ТОВ «Аспект – 2003»; Всеукр. Асоціація представників у справах інтелект. Власності (патентних повірених) – ВААП; голов. ред. Абдуліна І.В. – Київ.2018.-№ 1.-С.15-21.
4. Startup Ranking[Електронний кредити ресурс] Режим доступу: <https://www.startupranking.com/countries>
5. Репіна І.М. Трансформаційний аналіз та прогноз розвитку інноваційного підприємництва в Україні. Економіка України. Журнал № 11-12 (684-685) .- 2018. с. 19 – 27.
6. Баб'ячок Р.І., Кульчицький І.І. Основні тенденції розвитку стартапів в Україні – проблеми, перешкоди і можливості. – Аналітичний матеріал підготовлено у рамках проекту № 51321 «Посилення впливу громадськості на євроінтеграційні процеси у сфері науково-технічного та інноваційного розвитку України. – 2018. – <http://inno.lviv.ua/ua/item/1065>
7. Сайт журналу Українська правда [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/news/2017/09/15/629150/>.
8. Топ-13 українських стартапов 2018 года. [Електронний ресурс] -<https://techno.nv.ua/made-in-ukraine/beri-i-delay-top-13-ukrainskih-startapov-2018-goda-2515089.html>
9. Лаврененко В. В. Організаційне навчання на основі концепції динамічних здібностей / В. В. Лаврененко // Економічна теорія. – 2011. – № 4. – С. 65–72.
10. Управління ефективністю функціонування і розвитку підприємств [Електронний ресурс] : монографія / [Г. О. Швиданенко, І. М. Репіна, В. П. Кукоба та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – Електрон. текстові дані. – Київ : КНЕУ, 2016. – 397, [3] с. – Назва з титул. екрану.
11. Павленко І. А. Світовий досвід аналізу та моніторингу інноваційного розвитку / І. А. Павленко, Л. А. Петренко // Агросвіт. – 2014. – № 16. – С. 3–12.
12. Управління ресурсами підприємства : монографія / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана» ; [Г. О. Швиданенко, О. Б. Бутнік-Сіверський, В. П. Кукоба та ін.] ; за заг. ред. Г. О. Швиданенко. – Київ : КНЕУ, 2014. – 424 с.

13. Новітні тенденції розвитку управління підприємствами : монографія / [О. С. Федонін, Г. О. Швиданенко, В. В. Лаврененко та ін.] ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – Київ : КНЕУ, 2011. – 257 с.
14. Управлінський контролінг [Електронний ресурс] : колект. монографія / [Г. О. Швиданенко, О. Б. Бутнік-Сиверський, І. А. Павленко та ін.] ; за заг. ред. Г. О. Швиданенко ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – Електрон. текстові дані. – Київ : КНЕУ, 2015. – 156 с. – Назва з титул. екрану.
15. Павленко І. А. Інноваційне підприємництво як наукова категорія / І. А. Павленко, Л. А. Петренко // Інвестиції: практика і досвід. – 2014. – № 16. – С. 12–15.
16. Контролінг : навч. посіб. / Г. О. Швиданенко, В. В. Лаврененко, О. Г. Дерев'янка, Л. М. Приходько ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – Київ : КНЕУ, 2008. – 257 с.

УДК 336: 22:316.334

*Марина Кужель,
к.е.н., доцент кафедри економіки та підприємництва,
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана», marinakuzhel@gmail.com
Марія Кононенко,
магістр,
mariya_kononenko@ukr.net*

ФОРМУВАННЯ РЕПУТАЦІЙНОГО КАПІТАЛУ START-UP ПІДПРИЄМЦІВ ЧЕРЕЗ РЕАЛІЗАЦІЮ ПРОЄКТІВ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

FORMATION OF THE RETURN CAPITAL OF START-UP ENTERPRISES BY IMPLEMENTATION OF SOCIAL RESPONSIBILITY PROJECTS

ФОРМИРОВАНИЕ РЕПУТАЦИОННОГО КАПИТАЛА START-UP ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ ПУТЕМ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОЕКТОВ СОЦИАЛЬНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ

Анотація. У соціально-економічному просторі глобалізованої системи господарства серед потоку перманентних змін щодо отримання конкурентних переваг особливої уваги заслуговує діяльність, пов'язана з соціальною відповідальністю, як відповідь на вимогу до формування репутаційного капіталу. Очевидно, вартість компанії залежить від репутаційної складової, отже соціальна відповідальність стає невід'ємною частиною процесу зміни вартості бізнесу та відповідає запитам, які визначає клієнт, адже саме він є джерелом доходів. Тому перед сучасними компаніями постає ключове завдання – задовольняти ціннісні очікування клієнтів, забезпечуючи при цьому ефективність діяльності, прозорість, доступність інформації, ощадливе використання ресурсів та турботу не лише про власний персонал, а й долучатися до соціальних ініціатив.

Abstract. In the socio-economic space of the globalized economic system, the activity associated with social responsibility, as a response to the demand for the formation of reputational capital, deserves special attention among the flow of permanent changes in obtaining competitive advantages. As a result, the company's value depends on the reputation component, therefore, social responsibility becomes an integral part of the process of changing the value of the business and corresponds to the requests that the client determines, since it is the source of income. Therefore, the challenge facing contemporary companies is to meet the value expectations of their clients, while ensuring the efficiency, transparency, availability of information, the cost-effective use of resources and the care not only of their own staff, but also to engage in social initiatives.

Аннотация. В социально-экономическом глобализированной системе хозяйствования в потоке перманентных изменений с целью формирования конкурентных преимуществ особого внимания заслуживает деятельность, связанная с социальной ответственностью, как ответ на требование к формированию репутационного капитала. Очевидно, стоимость компании зависит от репутационной составляющей, следовательно, социальная ответственность становится неотъемлемой частью процесса изменения стоимости бизнеса и отвечает запросам, которые определяет клиент, ведь именно он является источником доходов. Поэтому перед современными компаниями стоит ключевая задача - удовлетворять